

Redaktion

Bo J A Haglund, redaktör och ansvarig utgivare
Sarah Axelsson, redaktionssekreterare
Jan Halldin, debattredaktör

Socialmedicinsk tidskrifts styrelse/nätverk

Ragnar Westerling ordförande, Karin Gulbrandsson, Preben Berntsen, Anne Hammarström, Stig Larsson, Martin Lindström, Elsy Söderberg, Katarina Wilhelmson, Sara Lindeberg.

Kapitalbegreppet – en möjlighet att ordna och beforska hälsans orsaksfaktorer

Socialt kapital har potential att vara en resurs för samhället, genom att bidra med en rad nyttiga utfall ekonomiskt, socialt och ur hälsosynpunkt. Begreppet socialt kapital dök upp som en idé som kan hjälpa oss att formulera sambanden mellan hälsa och dess mångfald av orsaksfaktorer. Den franske sociologen Pierre Bourdieu beskrev begreppet symboliskt kapital och indelade detta i tre olika kategorier: Ekonomiskt-, Kulturellt- och Socialt kapital. Valutan i de tre typerna av kapital är pengar, prestige och kunskap samt kontakter. Tillgången på kapital kan mätas med indikatorer som ekonomiska tillgångar, rykte och utbildningsnivå och för socialt kapital som medlemskap och tillit. "Robert Putnam skriver att medan man med fysiskt kapital menar fysiska ting och med humant kapital individernas färdigheter och kunskaper, avser man med det sociala kapitalet förbindelser mellan individerna, sociala nätverk och normer av ömsesidighet och tillförlitlighet som dessa förbindelser skapar" (Citat från Maria Bäck). Fronten för forskning om socialt kapital ligger i att utröna riktningen mellan socialt kapital och hälsa, detta då flertalet studier hitintills varit av tvärsnittsnatur där slutsatser om riktning inte kan dras. Riktningen i sambanden kan avgöras genom longitudinella studier där man följer utfallet vid minst tre tillfällen. I numret presenterar Guiseppa Giordano och Martin Lindström ett sådant arbete. En annan utmaning är att studera samspelet mellan olika former av kapital. Johanna Ahnquist presenterar en studie där det ekonomiska- och sociala kapitalets betydelse för hälsa analyseras. En rad forskningsstudier som syftat till att undersöka relationen mellan socialt kapital och hälsa har ackumulerats sedan tidigt 1990-tal. Medan flertalet av dessa studier utforskat betydelsen av socialt kapital för vuxna finns det ett fåtal studier som inriktats mot unga människor. Det kulturella kapitalet anses enligt Pierre Bourdieu bestå av kunskaper, erfarenheter, sätt att prata, tänka och uppfatta saker. Vissa menar att kulturellt kapital fungerar som kittet i samspelet mellan ekonomiskt och socialt kapital. Här återstår spännande utmaningar för forskningen om kapital och hälsa.

Bo J A Haglund
Redaktör och Professor emeritus